

Pořadové číslo: 2

1. Název vzdělávacího programu

Studium pedagogiky pro vychovatele

2. Obsah – podrobný přehled témat výuky a jejich anotace

	Vzdělávací předmět	Kredity	Počet hodin						Ukončení	
			ZS			LS			ZS	LS
			pv	ola	px	pv	ola	px		
1. ročník	Úvod do studia	1	2	0	0	0	0	0	Zp	-
	Základy obecné pedagogiky	6	10	0	0	0	0	0	Zk	-
	Psychologie obecná a vývojová	7	12	0	0	0	0	0	Zk	-
	Pedagogika volného času	3	4	0	0	0	0	0	Zp	-
	Speciální pedagogika	5	6	0	0	0	0	0	Zk	-
	Sociální a pedagogická komunikace	5	6	0	0	0	0	0	Zp	-
	Sociální pedagogika	6	0	0	0	10	0	0	-	Zk
	Psychologie pedagogická a sociální	6	0	0	0	10	0	0	-	Zk
	Pedagogická praxe	8	0	0	0	0	0	40	-	Zp
	Teorie výchovy	6	0	0	0	10	0	0	-	Ko
	Metodika zájmových činností	7	0	0	0	12	0	0	-	Zp
	CELKEM	60	40	0	0	42	0	40	3 Zk	2 Zk; 1 Ko

ZS – zimní semestr, LS – letní semestr, pv – prezenční výuka, ola – on-line / off-line activity, px – praxe, Zp – zápočet, Ko – kolokvium, Zk – zkouška

Celkový počet hodin v rámci vzdělávacího programu: **122 hodin** (80 hodin teoretické výuky + 40 hodin pedagogické praxe + 2 hodiny Úvodu do studia)

Název	Úvod do studia
Vyučující	PhDr. Jitka Plischke, Ph.D.
Cíle předmětu	- vysvětlit hlavní aspekty fungování univerzity, fakulty a centra celoživotního vzdělávání a orientovat se v reálném i virtuálním prostředí fakulty a centra celoživotního vzdělávání - používat správné způsoby komunikace v rámci studia - orientovat se v organizaci studia v rámci vzdělávacího programu celoživotního vzdělávání a používat elektronické systémy (Portál UP, STAG, LMS Moodle) - aktivně vyhledávat informace ke studiu a aplikovat základní ustanovení relevantních vnitřních předpisů - zvolit si téma a vedoucího závěrečné práce a zpracovat zadání závěrečné práce v elektronickém systému - využívat dostupných informačních zdrojů ke studiu a odborné práci - ovládat standardní způsoby práce s odbornou literaturou při studiu a zpracovávání samostatných prací
Témata předmětu	Důležité kontakty a způsob komunikace v rámci fakulty a centra celoživotního vzdělávání. Organizace studia, provozní záležitosti. Webové stránky centra celoživotního vzdělávání, relevantní vnitřní předpisy. Elektronické systémy (Portál UP, STAG, LMS Moodle) a práce s nimi. Volba tématu a vedoucího závěrečné práce, zpracování zadání závěrečné práce. Závěrečná zkouška. Studium a práce s literaturou, vyhledávání odborných zdrojů, elektronické katalogy knihoven. Citování zdrojů a odkazování na zdroje. Etika vědecké práce.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu BIERNÁTOVÁ, O., SKŮPA, J. <i>Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. 4. 2011.</i> [online] Brno, 2011. [cit. 2013-10-10] Dostupné z: http://www.citace.com/soubory/csniso690-interpretace.pdf Webové stránky: www.upol.cz, www.pdf.upol.cz; www.ccv.upol.cz; www.portal.upol.cz; Moodle.upol.cz; www.vkol.cz; www.knihovna.upol.cz Doporučené zdroje ke studiu KOSSAK, H. Ch. <i>Jak se snadno učit a více si pamatovat.</i> Praha : Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4009-6. PAYNE, E., WHITTAKER, L. <i>Klíč k úspěšnému studiu nejen na vysoké škole.</i> Brno : Vutium, 2007. ISBN 978-80-214-3377-9. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, v platném znění.

Název	Základy obecné pedagogiky
Vyučující	doc. PhDr. Jana Kantorová, Ph.D.
Cíle předmětu	• definovat a objasnit vědní obor pedagogika • vybrat a formulovat faktory rozvoje lidského jedince • reprodukovat a analyzovat výchovu a další základní pedagogické pojmy • vysvětlit a specifikovat cíle a obsah výchovy • popsat a provést rozbor etap výchovného procesu • vyjádřit podstatu pedagogické efektivity a kategorizovat výchovné zásady • formulovat a zhodnotit osobnost učitele a osobnost vychovávaného jedince • určit a analyzovat výchovné prostředky včetně rodiny a rodinné výchovy • vyjádřit podstatu školy a jejího klimatu a navrhnout možnosti utváření pozitivního klimatu • interpretovat podstatu alternativních škol, uvést klady a zápory a podpořit osobní názor na tento typ škol
Témata předmětu	1. Vědní obor pedagogika. Výchova jako předmět pedagogické vědy. Výchova a sebevýchova. Základní pedagogické pojmy a jejich vzájemné vztahy. 2. Faktory rozvoje lidského jedince. 3. Cíle a obsah výchovy. 4. Výchovný proces a jeho etapy. 5. Výchovné zásady. Výchovné prostředky. 6. Soudobé teorie vzdělávání. 7. Škola a její klima. 8. Osobnost učitele. 9. Osobnost vychovávaného jedince. 10. Rodina a rodinná výchova. Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu KANTOROVÁ, J. <i>Obecná pedagogika I.</i> Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-59-5. (dostupné v LMS Moodle) KANTOROVÁ, J. <i>Obecná pedagogika II.</i> Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-60-1. (dostupné v LMS Moodle) PRŮCHA, J. <i>Přehled pedagogiky.</i> Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0872-3. Doporučené zdroje ke studiu KANTOROVÁ, J. <i>Školní klima na školách poskytujících střední vzdělání s výučním listem.</i> Olomouc: VUP, 2015. ISBN 978-80-244-4799-5. KAŠPÁRKOVÁ, J. <i>Výzkumný nástroj k evaluaci školního klimatu.</i> Olomouc: VUP, 2007. ISBN 978-80-244-1852-0. PRŮCHA, J. <i>Alternativní školy a inovace ve vzdělávání.</i> Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-7178-999-4. PRŮCHA, J. <i>Pedagogická encyklopedie.</i> Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E. a MAREŠ, J. <i>Pedagogický slovník.</i> Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

Název	Psychologie obecná a vývojová
Vyučující	doc. PhDr. Irena Plevová, Ph.D.
Cíle předmětu	• vysvětlit význam a podstatu obecné a vývojové psychologie • charakterizovat jednotlivé kognitivní procesy • vysvětlit význam emocí • vysvětlit a charakterizovat problematiku motivace • analyzovat a vysvětlit základní vývojové změny v průběhu ontogeneze
Témata předmětu	1. Základy psychologické terminologie. Pojem osobnost v psychologii – 1 hodina. 2. Poznávání a jeho ontogenetický vývoj (vnímání, myšlení, řeč, tvořivost, paměť, pozornost) – 2 hodiny. 3. Emoční procesy, význam a projevy emocí – 1 hodina. 4. Proces učení a jeho ovlivňování, sociální učení – 2 hodiny. 5. Motivace a motivační činitelé, význam motivace pro učení – 2 hodiny. 6. Základní změny osobnosti v průběhu ontogeneze (změny psychiky v období dětství a mládí) – 2 hodiny. 7. Osobnost v náročných životních situacích, faktory psychického vývoje – 2 hodiny.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu ČÍŽKOVÁ, J. a kol. <i>Přehled vývojové psychologie</i>. Olomouc: UP, 2008. ISBN 80-7067-953-0. PLEVOVÁ, I. <i>Vybrané kapitoly z obecné psychologie</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-69-4. (dostupné v LMS Moodle) PLEVOVÁ, I. <i>Vybrané kapitoly z vývojové psychologie</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-68-7. (dostupné v LMS Moodle) VÁGNEROVÁ, M. <i>Obecná psychologie: dílčí aspekty lidské psychiky a jejich orgánový základ</i>. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3268-1. Dostupné také z: https://www.bookport.cz/kniha/obecna-psychologie-5665 VÁGNEROVÁ, M. <i>Vývojová psychologie: dětství a dospívání</i>. 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1. Doporučené zdroje ke studiu PLHÁKOVÁ, A. <i>Učebnice obecné psychologie</i>. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1387-3. VÁGNEROVÁ, M. <i>Psychologie osobnosti</i>. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1832-6. VÁGNEROVÁ, M. <i>Úvod do psychologie</i>. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0015-3.

Název	Pedagogika volného času
Vyučující	Doc. PhDr. Tomáš Čech, Ph.D.
Cíle předmětu	• objasnit pojem volný čas a negativní a pozitivní vymezení volného času • analyzovat význam volného času v životě dnešního člověka, popsat funkce volného času a specifikovat činitele ovlivňující způsob prožívání volného času. • charakterizovat volný čas dětí a mládeže, uvést jeho specifika a analyzovat aktuální problémy a výzvy spjaté s volným časem dětí a mládeže • vysvětlit vliv přirozených společenských prostředí na volný čas dětí a mládeže • vysvětlit vztah výchovy a volného času a analyzovat význam pojmů užívaných v pedagogice volného času • objasnit cíle a specifika výchovného působení ve volném čase • charakterizovat profesi pedagoga volného času • specifikovat výchovný přínos odpočinkových, rekreačních a zájmových aktivit • charakterizovat poslání a činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání • objasnit význam spolků dětí a mládeže v oblasti volného času
Témata předmětu	1. Definice volného času. Volný čas v dnešní době. Funkce volného času. Specifika volného času dětí a mládeže. 2. Činitelé ovlivňující způsob prožívání volného času (vnitřní a vnější činitelé). 3. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družina, školní klub, středisko volného času. Spolky dětí a mládeže a jejich význam pro oblast volného času. 4. Vztah výchovy a volného času. Pedagogika volného času. Cíle a specifika výchovného působení ve volném čase. Pedagog volného času. Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. <i>Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy</i>. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1. VYHNÁLKOVÁ, P. <i>Základy pedagogiky volného času</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-73-1. (dostupné v LMS Moodle) Doporučené zdroje ke studiu BENDL, S. aj. <i>Vychovatelství: učebnice teoretických základů oboru</i>. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4248-9. KAPLÁNEK, M. <i>Volný čas a jeho význam ve výchově</i>. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1250-8. KNOTOVÁ, D. <i>Pedagogické dimenze volného času</i>. Brno: Paido, 2011. ISBN 978-80-7315-223-9. Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Název	Speciální pedagogika
Vyučující	Mgr. Kristýna Pryč Krahulcová, Ph.D.
Cíle předmětu	- vymezit základní pojmy z oblasti speciální pedagogiky - orientovat se v teorii speciální pedagogiky, orientovat se v legislativním rámci a v praktické aplikaci společného vzdělávání - objasnit problematiku inkluze a integrace jednotlivých skupin žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním - charakterizovat jednotlivé kategorie žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a kategorie žáků nadaných a mimořádně nadaných - specifikovat dopady jednotlivých kategorií speciálních vzdělávacích potřeb na vzdělávání - charakterizovat podpůrná opatření
Témata předmětu	- Speciální pedagogika – vymezení, vznik a terminologie. Postavení lidí se zdravotním postižením ve společnosti. Společné vzdělávání – vymezení, historie, současné legislativní ukotvení – 1 hodina - Charakteristika jednotlivých skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpory (žáci s mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, s narušenou komunikační schopností, s psychosociálním narušením či znevýhodněním, žáci nadaní a mimořádně nadaní, žáci s vícenásobným postižením) – 3 hodiny - Speciálněpedagogické poradenství. Podpůrná opatření (úprava metod a forem vzdělávání žáka, podpora školním poradenským pracovištěm, úprava obsahu vzdělávání, organizace vzdělávání, individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, školní psycholog / školní speciální pedagog a další) – 2 hodiny
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. <i>Komplexní péče o jedince s postižením či znevýhodněním</i>. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3733-0. JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. <i>Školská integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3730-9. JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. <i>Úvod do speciální pedagogiky</i>. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3731-6. LECHTA, V. <i>Základy inkluzivní pedagogiky</i>. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7. Doporučené zdroje ke studiu LANGER, J. a kol. <i>Technické pomůcky pro osoby se zdravotním postižením</i>. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3681-4. MICHALÍK, J. <i>Legislativa handicapovaných</i>. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3678-4. VALENTA, M. a kol. <i>Přehled speciální pedagogiky</i>. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0602-6.

Název	Sociální a pedagogická komunikace
Vyučující	Mgr. Tereza Chmelařová, Ph.D.
Cíle předmětu	• definovat základní pojmy, které se vztahují ke komunikaci • vysvětlit etický rozměr komunikace • objasnit komunikaci jako transakční proces • zlepšit svou komunikační způsobilost
Témata předmětu	1. Základy mezilidské komunikace (verbální a neverbální komunikace, komunikační modely, bariéry v komunikaci, kulturní odlišnosti v komunikaci). Komunikační styly a jejich dopady (pasivní, asertivní, agresivní komunikace, vhodné strategie výchovné komunikace, komunikace v konfliktních situacích) 2. Pedagogická komunikace s dětmi (respektující a podpůrná komunikace, formativní zpětná vazba, jazyk výchovy: sdělování očekávání, pravidel, hranic) 3. Komunikace s rodiči a zákonnými zástupci (vedení rozhovorů s rodiči, sdílení pokroků, řešení problémových situací, partnerský přístup a důvěra) 4. Komunikační klima a týmová spolupráce ve škole (efektivní týmová komunikace, spolupráce vychovatel–učitel–školní poradenské pracoviště, komunikace při poradách, konzultacích, intervencích) 5. Aktivní naslouchání a empatie (principy a techniky aktivního naslouchání, práce s emocemi v rozhovoru, využití empatie a sebereflexe ve výchovném působení) 6. Etika a citlivá komunikace (etická dilemata v komunikaci s dětmi a rodiči, diskrétnost, ochrana soukromí, práce s důvěrnými informacemi) Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu De VITO, J. <i>Základy mezilidské komunikace</i>. Praha: Grada, 2001. 978-80-247-2018-0. GAVORA, P. <i>Učitel a žáci v komunikaci</i>. Brno: Paido, 2005. ISBN 80-7315-104-9. GILLERNOVÁ, I. a KREJČOVÁ, L. <i>Sociální dovednosti ve škole</i>. Praha: Grada, 2012. Pedagogika. ISBN 978-80-247-3472-9. JŮVOVÁ, A. <i>Komunikativní dovednosti</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-75-5. (dostupné v LMS Moodle: Studentská část – Ústav pedagogiky a sociálních studií) LEJSKA, M. <i>Poruchy verbální komunikace a foniatrie</i>. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-038-7. MAREŠ, J. a KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Komunikace ve škole</i>. Brno: MU, 1995. ISBN 80-210-1070-3. MIKULÁŠTÍK, M. <i>Komunikační dovednosti v praxi</i>. Praha: Grada 2003. ISBN 80-247-0650-4. PLAŇAVA, I. <i>Průvodce mezilidskou komunikací</i>. Praha, 2005. ISBN 80-247-0858-2. Doporučené zdroje ke studiu CAPPONI, V., NOVÁK, T. <i>Asertivně do života</i>. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-082-1. GRUBER, D. <i>Zlatá kniha komunikace</i>. Ostrava: Gruber-TDP, 2009. ISBN 978-80-85624-28-1. LECHTA, V. ed. <i>Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole</i>. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7. Dostupné také z: http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:99511830-53a7-11e4-

	bc71-005056827e52
--	-------------------

Název	Sociální pedagogika
Vyučující	PhDr. Vladimíra Kocourková, Ph.D.
Cíle předmětu	• objasnit vznik sociální pedagogiky jako vědy, vysvětlit co je jejím předmětem, popsat její současné pojetí • popsat přirozené a institucionální prostředí výchovy, vysvětlit, jak může být osobnost stimulována (ohrožena) prostředím • vysvětlit vztah sociální pedagogiky a sociální práce • vysvětlit význam volného času v individuálním a sociálním rozvoji osobnosti dítěte
Témata předmětu	1. Úvod do sociální pedagogiky (vymezení oboru, cíle a funkce; vztah k pedagogice, psychologii a sociální práci; profese sociálního pedagoga a vychovatele) – 1 hodina 2. Socializace a vliv prostředí na dítě (rodina, vrstevníci, škola, média; proces utváření identity; rizikové faktory a podpůrné faktory) – 2 hodiny 3. Dítě v ohrožení a sociálně znevýhodněné prostředí (typy ohrožení: sociální, emocionální, materiální; projevy zanedbávání a týrání; syndrom CAN, znaky a možnosti intervence) – 2 hodiny 4. Rizikové chování dětí a prevence (šikana, závislosti, agrese, útěky; formy primární, sekundární a terciární prevence; spolupráce s poradenskými zařízeními a školním metodikem prevence) – 2 hodiny 5. Inkluze a práce s odlišností (práce s dětmi s odlišným kulturním, sociálním nebo jazykovým zázemím; podpora začlenění, předsudky a stereotypy; význam bezpečného a přijímajícího prostředí) – 1 hodina 6. Institucionální rámec pomoci dětem a rodinám (role školy, OSPOD, PPP, SVP; multidisciplinární spolupráce; případové konference a intervenční týmová práce) – 1 hodina 7. Etika a role vychovatele v sociální podpoře dítěte (hranice pomoci; etické otázky práce s ohroženým dítětem; ochrana práv dítěte) – 1 hodina
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu KOCOURKOVÁ, V. <i>Vybrané kapitoly ze sociální pedagogiky</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-61-8. (dostupné v LMS Moodle) KRAUS, B. <i>Základy sociální pedagogiky</i>. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0643-9. Doporučené zdroje ke studiu HRONCOVÁ, J., HUDECOVÁ, A. a MATULAYOVÁ, T. <i>Sociální pedagogika a sociální práce</i>. 2. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2001. ISBN 80-8055-476-5. KLAPILOVÁ, S. <i>Kapitoly ze sociální pedagogiky</i>. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1996. ISBN 80-7067-669-8. KRAUS, B., POLÁČKOVÁ, V. aj. <i>Člověk – prostředí – výchova. K otázkám sociální pedagogiky</i>. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2. MATOUŠEK, O. <i>Rodina jako instituce a vztahová síť</i>. 3. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-19-9. NĚMEC, J. a kol. <i>Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium</i>. Brno: Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3.

Název	Psychologie pedagogická a sociální
Vyučující	doc. PhDr. Eva Urbanovská, Ph.D.
Cíle předmětu	• charakterizovat proces učení, jeho zákonitosti a determinanty • rozpoznat a rozvíjet styly učení a motivační úroveň jedince • orientovat se v psychologických aspektech poskytování zpětné vazby • objasnit ontogenetický proces socializace i problematiku sociálních vztahů • analyzovat základní složky sociálního kontaktu • vysvětlit základní jevy skupinového života • aplikovat poznatky ve své pedagogické praxi
Témata předmětu	1. Účastníci edukačního procesu ve vzájemné interakci. Konformita. Sebepojetí jako produkt socializace – 1 hodina. 2. Interpersonální konflikty a jejich prevence. Agrese a asertivita – 1 hodina. 3. Zvládání stresu a jeho prevence. Duševní hygiena v edukačním procesu. Syndrom vyhoření – 1 hodina. 4. Učení – širší a užší pojetí. Druhy učení, zákony učení. Determinanty procesu učení – 2 hodiny. 5. Motivace v edukačním procesu. Styly učení – 1 hodina. 6. Emoce a učení – 1 hodina 7. Psychologické aspekty poskytování zpětné vazby, pedagogicko-psychologická diagnostika – 1 hodina. 8. Socializace. Sociální percepce. Sociální interakce. Sociální skupiny, skupinová struktura a dynamika – 2 hodiny
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu MAREŠ, J. <i>Pedagogická psychologie</i>. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8. URBANOVSKÁ, E. <i>Sociální a pedagogická psychologie</i>. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1410-4. (dostupné v LMS Moodle) VÝROST, J. a SLAMĚNÍK, I. <i>Sociální psychologie</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8. Doporučené zdroje ke studiu FONTANA, D. <i>Psychologie ve školní praxi</i>. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-725-1 HELUS, Z. <i>Sociální psychologie pro pedagogy</i>. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4674-6. HEWSTONE, M. a STROEBE, W. <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5. KREJČOVÁ, E. <i>Kapitoly z pedagogické psychologie</i>. Ostrava: OU, 2003. URBANOVSKÁ, E. <i>Pedagogická a školní psychologie</i>. Distanční studijní text. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2018. URBANOVSKÁ, E. <i>Sociální psychologie a psychologie zdraví</i>. Distanční studijní text. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2019.

Název	Pedagogická praxe
Vyučující	PhDr. Mgr. Jitka Tomanová, Ph.D.
Cíle předmětu	- vysvětlit problematiku edukačních činností dětí, mládeže a dospělých - charakterizovat výchovu jako formativní proces - aplikovat své znalosti a dovednosti při edukačních činnostech v příslušných školských i zařízeních pro zájmové vzdělávání
Témata předmětu	Zařízení, organizace a činnost. Dokumentace zařízení. Edukační činnost, program. Struktura a formy výchovné činnosti. Příprava a individuální nebo skupinová činnost dětí, mládeže nebo dospělých pod dohledem pověřeného pedagogického či jiného odborného pracovníka. Sebereflexe činnosti, vedení deníku sebereflexe výchovné činnosti. Evaluace a autoevaluace realizované výchovné činnosti. Zpracování výkazu činnosti. Pedagogická praxe je koncipována jako soubor: 6 hodin hospitačních následků, 24 hodin samostatných výstupů (individuálně či v tandemu s cvičným pedagogem), 8 hodin následné reflexe s cvičným pedagogem a 2 hodin reflexe s ostatními účastníky studia a metodikem praxe na PdF, čímž bude posíleno sdílení příkladů dobré praxe mezi všemi zúčastněnými. Praxe budou realizovány v prostředí školských zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družina, školní klub, středisko volného času, s nimiž má PdF UP v Olomouci navázanu spolupráci (fakultní školy, fakultní zařízení, spolupracující instituce).
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu Vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění. Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění.

Název	Teorie výchovy
Vyučující	Mgr. Pavel Neumeister, Ph.D.
Cíle předmětu	• charakterizovat základní linie filosofických a sociologických koncepcí výchovy • charakterizovat základní linie vývoje výchovy a jejích koncepcí v obraze společnosti • definovat výchovu v souvislostech jejího obsahu ve školním a mimoškolním prostředí • popsat základní metody zkoumání výchovy z pohledu tvorby metodiky • definovat základní období změn náhledu na výchovu
Témata předmětu	1. Výchova jako smysl lidské existence. Humanizace výchovy. 2. Vývoj osobnosti a výchova. Subjektivismus versus objektivismus. 3. Výchova a její obsah. Výchova jako mnohodimenzionální jev. 4. Paradoxy výchovy. 5. Mravní a prosociální výchova. 6. Proces lidské činnosti a identity. 7. Pedagogické působení a jeho roviny. Postoje pedagoga k dítěti. Pedagogická práce se skupinou. 8. Sebepoznání, sebehodnocení a sebevýchova 9. Výchova k prosociálnímu jednání 10. Autorita ve výchově Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu HAVLÍK, R. a KOŤA, R. <i>Sociologie výchovy a školy</i>. 3. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0042-0. CHUDÝ, Š. <i>Teorie výchovy I</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-56-4. (dostupné v LMS Moodle) CHUDÝ, Š. <i>Teorie výchovy II</i>. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-57-1. (dostupné v LMS Moodle) PELCOVÁ, N. <i>Vzorce lidství. Filozofie o člověku a výchově</i>. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-64-1. Doporučené zdroje ke studiu BENDL, S. a VOŇKOVÁ, H. Využití pojmových map ve výuce pedagogiky. <i>Pedagogická orientace</i>, 2010, roč. 20, č. 1, s. 16-38. STROUHAL, M. (ed.) <i>Učit se být učitelem. K vybraným problémům učitelského vzdělávání</i>. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3465-4. STROUHAL, M. a ŠTECH, S. (eds.) <i>Vzdělání a dnešek: pedagogické, filosofické, historické a sociální perspektivy</i>. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3558-3. VALENTA, J. <i>Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi</i>. Kladno: AISIS, 2006. ISBN 80-239-4908-X.

Název	Metodika zájmových činností
Vyučující	Doc. PhDr. Tomáš Čech, Ph.D.,
Cíle předmětu	• pochopit význam a funkci volného času v životě dítěte a jeho výchově, včetně pedagogického potenciálu různých typů zájmových činností; • naučit se plánovat, organizovat a vést zájmové aktivity odpovídající věku, schopnostem a potřebám dětí, a to jak v pravidelné, tak projektové formě; • získat dovednosti k vytváření bezpečného a inkluzivního prostředí pro realizaci zájmových činností a k práci s heterogenní skupinou; • rozvinout schopnost reflektovat a hodnotit průběh i výsledky zájmových aktivit, včetně sebereflexe vlastního pedagogického působení; • seznámit se s moderními metodami a nástroji (včetně digitálních technologií) využitelnými ve volnočasovém vzdělávání a s možnostmi spolupráce s rodinou a komunitou. •
Témata předmětu	1. Typologie zájmových činností a jejich pedagogický potenciál (estetické, tělesné, pracovní, technické, společenskovední a přírodovědné aktivity; spontánní a řízené činnosti) 2. Plánování zájmových činností (tvorba časového a obsahového plánu; přizpůsobení zájmům a potřebám skupiny) 3. Příprava a vedení zájmové činnosti (formulace cílů a očekávaných výstupů; organizace prostoru, pomůcek a času; vedení skupiny a motivace účastníků) 4. Hodnocení a reflexe zájmové činnosti (zpětná vazba a evaluace žáků, vlastní profesní reflexe) 5. Základní metody a formy práce v zájmovém vzdělávání (frontální, skupinová, individuální práce; projektová a zážitková pedagogika) 6. Inkluzivní přístup a práce s heterogenní skupinou (individualizace a diferenciací činností; podpora zapojení dětí se speciálními potřebami) 7. Bezpečnost a prevence rizik při zájmových činnostech (právní rámec, odpovědnost, BOZP; zásady první pomoci a prevence úrazů) 8. Spolupráce s rodiči a komunitou v oblasti volného času (podpora rodinné participace; prezentace výsledků zájmových aktivit) 9. Hra (vymezení pojmu hra, základní znaky hry; klasifikace her podle různých kritérií) 10. Zájmové činnosti v přírodním prostředí (outdoorové aktivity a pobyt venku; environmentální výchova) 11. Využití ICT a médií ve volnočasových činnostech (digitální tvořivost a online nástroje; kritické myšlení a bezpečnost na internetu) 12. Tvorba krátkodobých i dlouhodobých projektů v zájmovém vzdělávání (struktura projektové činnosti; zapojení dětí do plánování a realizace) Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	Základní zdroje ke studiu ČINČERA, J. <i>Práce s hrou: pro profesionály</i>. Praha : Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1974-0. HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. <i>Pedagogické ovlivňování volného času. Současné trendy</i>. Praha: Portál, 2008, 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.. KRATOCHVÍLOVÁ, E. <i>Pedagogika volného času: výchova v čase mimo vyučování v pedagogické teorii a v praxi</i>. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2004. ISBN

8022319309.

NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. 5. vyd. Praha : Portál, 2009.
ISBN 978-80-7367-572-1.

Doporučené zdroje ke studiu

HANUŠ, R., CHYTILOVÁ, L. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha : Grada, 2009.
ISBN 978-80-247-2816-2.

MAZAL, F. *Hry a hraní pohledem ŠVP*. Olomouc : Hanex, 2007. ISBN 978-80-85973-77-3.

PELÁNEK, R. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Praha : Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-353-6.

VYHNÁLKOVÁ, P. (ed.). *Zásobník her vzniklý v rámci řešení projektu „Inovativní obohacení předmětu Metodika her a zábavních činností“*. Dostupné z:
<http://pavla-vyhnaalkova.webnode.cz>

3. Forma studia

Konzultace budou probíhat prezenční formou výuky v podobě přednášek, výkladu, dialogu, názorně demonstračních a problémových metod a dalších interaktivních metod, různých prezentací a ukázek.

Samostatná práce klade důraz na samostudium účastníků vzdělávání (není započítáno v hodinové dotaci). Veškeré odkazy na literaturu a informační zdroje obdrží studující od konkrétních vyučujících. Odkazy na konkrétní tituly a zdroje budou také zaznamenány v elektronickém systému STAG či Moodle, vždy pod zkratkami příslušných předmětů. Prezenční výuka v předmětech má charakter především tzv. tutoriálů/konzultací, v jejichž rámci jsou diskutována problematická témata, obtížné studijní pasáže učiva (strukturovaného v obdržených studijních textech), procvičovány dovednosti, diskutovány problémy při zpracovávání úkolů a samostatných prací, konzultovány studijní záležitosti apod. Prezenční setkání jsou koncipována záměrně prezenčně, aby bylo možno sdílet mezi sebou zkušenosti, příklady dobré praxe apod.

4. Vzdělávací cíl

Studium je určeno k získání způsobilosti v souladu s § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 1 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Absolvent/ka získá kvalifikaci vychovatel/ka.

Program je koncipovaný tak, že se ve všech výše uvedených předmětech jeho účastníci (studující programu) zabývají problematikou dětí a žáků v heterogenní skupině, jsou připravováni na optimální výchovně vzdělávací působení na každého žáka dle jeho individuálních zvláštností.

5. Hodinová dotace

Studijní program je realizován prezenční formou ve dvou semestrech. Celkově program zahrnuje 122 hodin výuky (82 hodin přímé výuky + 40 hodin pedagogické praxe v příslušném zařízení).

Požadovaná minimální účast na daném vzdělávacím programu je stanovena na 75 % prezenční docházky, pedagogická praxe musí být realizována ve 100 % rozsahu).

6. Počet účastníků a upřesnění cílové skupiny pedagogů

Studium je určeno pro zájemce s ukončeným středním vzděláním s maturitní zkouškou.

Všechny vzdělávací předměty jsou průběžně inovovány v souladu s vývojem vědy a nejnovějšími trendy v oblasti jednotlivých oborů a disciplín.

Počet účastníků ve skupině je minimálně 5, maximálně 30.

7. Plánované místo konání

Výuka bude probíhat v učebnách Pedagogické fakulty UP v Olomouci, které disponují potřebným technickým zázemím (internet, interaktivní tabule, dataprojektory apod.). Kontaktní forma výuky pomáhá vytvářet prostředí ke sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe. Podkladem pro studium budou studijní opory s doporučenou základní studijní literaturou, která bude korespondovat s tematickým zaměřením přednášek jednotlivých vyučovaných předmětů.

8. Jmenný přehled lektorů s informacemi o jejich kvalifikaci a praxi v oboru

ČECH Tomáš, doc. PhDr., Ph.D.

CHMELAŘOVÁ, Tereza, Mgr., Ph.D.

KANTOROVÁ, Jana, doc. PhDr., Ph.D., MBA

KOCOURKOVÁ, Vladimíra, PhDr., Ph.D.

NEUMEISTER, Pavel, Mgr., Ph.D.

PLEVOVÁ, Irena, doc. PhDr., Ph.D.

PLISCHKE, Jitka, PhDr., Ph.D.

PRYČ KRAHULCOVÁ, Kristýna, Mgr., Ph.D.

TOMANOVÁ, Jitka, PhDr. Mgr., Ph.D.

URBANOVSKÁ, Eva, doc. PhDr., Ph.D.

9. Odborný garant: doc. PhDr. Tomáš Čech, Ph.D.

10. Materiální a technické zabezpečení

Výuka bude probíhat v učebnách vybavených ozvučením, audiovizuálními pomůckami (dataprojektorem, interaktivními tabulemi), bílou tabulí na psaní atd.

Dále budou využívány texty studijních opor, které byly vydány jednotlivými vyučujícími, kteří se na výuce podílejí, společně se základní doporučenou studijní literaturou.

Organizace studia: Studium je organizováno prezenční (přímá výuka) formou.

Přímá výuka probíhá formou přednášek s tím, že v jejich rámci mají studující možnost diskutovat o probíraném učivu nebo na téma dané konkrétním vyučujícím.

O veškeré organizaci studia budou účastníci studia informováni jednak na první konzultaci, ale také v průběhu studia manažerem studia.

11. Způsob vyhodnocení akce

Veškerá evidence zápočtů, zkoušek a kolokvií bude vedena prostřednictvím studijní agendy STAG. Každý předmět je kreditově ohodnocen, celkový počet kreditů je 60.

Program je ukončen závěrečnou zkouškou z vybraných disciplín. Závěrečná zkouška probíhá před odbornou komisí.

Závěrečná zkouška před komisí bude vykonána z předmětů:

- Pedagogika;
- Psychologie;
- Teorie a metodika výchovy.

Součástí závěrečné zkoušky bude i obhajoba a diskuse k závěrečné písemné práci.

Absolventi získají osvědčení o absolvování v souladu s ustanovením § 24 odst. (5) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účastníci programu budou hodnotit program pomocí evaluačních nástrojů dle „Plánu evaluace vzdělávacího programu pro splnění (dalších) kvalifikačních předpokladů“ (viz samostatný dokument).

Personální zajištění vzdělávacího programu:

Vzdělávací program je administrován studijním referentem, který zodpovídá za administrativní zajištění přijetí účastníka do VP, jeho průběh studia (účasti v programu) a také je zodpovědný za administraci ukončení účasti účastníka ve vzdělávacím programu.

Garant vzdělávacího programu je zodpovědný za kvalitativní zajištění vzdělávacího programu.

Manažer vzdělávacího programu zajišťuje účastníkům odbornou podporu ve „studijních“ záležitostech, koordinuje rozvrh výuky, a společně s referenty vzdělávacího programu komunikuje s jednotlivými lektory/vyučujícími. Zároveň působí jako prostředník mezi účastníky a garantem vzdělávacího programu, resp. studijním referentem, příp. vedením instituce (proděkanem/děkanem/prorektorem/rektorem).

Evaluátor je osoba, která na pracovišti (Centru celoživotního vzdělávání PdF UP v Olomouci) zajišťuje evaluační aktivity spojené s realizací jednotlivých vzdělávacích aktivit (dílčích disciplín i celého vzdělávacího programu). Zároveň spolupracuje s Představitelem vedení pro kvalitu a Interním auditorem, jakožto

osobami pověřenými naplňováním systému managementu kvality stanoveným normou ČSN EN ISO 9001:2016. Centrum celoživotního vzdělávání PdF UP v Olomouci je držitelem certifikace dle této normy od roku 2013.